

Diagnostische toetsen Cito: betekenis voor mbo-instellingen

In november 2009 heeft Cito de resultaten gepubliceerd van de diagnostische toetsen taal en rekenen die in de eerste helft van 2009 in het mbo zijn afgenomen. Deze toetsen meten in hoeverre de referentieniveaus 2F en 3F, die vanaf augustus 2010 in het mbo worden ingevoerd, worden bereikt door de huidige deelnemers. Dit levert interessante informatie op waar mbo-instellingen hun voordeel mee kunnen doen. Hieronder worden de belangrijkste conclusies uit de rapportage samengevat.

Resultaten vooronderzoek (februari/maart 2009) onder laatstejaars deelnemers

De resultaten uit het vooronderzoek betreffen rekenen, taalverzorging, lezen en luisteren (dus niet alle onderdelen van het referentiekader). Het onderzoek heeft gemeten hoeveel procent van de deelnemers in het laatste jaar van een mbo 2 opleiding 2F heeft behaald en hoeveel van de laatstejaars mbo 4 deelnemers 3F heeft behaald. Het resultaat is hieronder weergegeven.

	Luisteren	Lezen	Taalverzorging	Rekenen
Mbo 2, leerjaar 2, % \geq 2F	61	85	30	49
Mbo 4, leerjaar 4, % \geq 3F	77	81	48	44

Uit het vooronderzoek blijkt dat de mbo-deelnemers, zowel op niveau 2 als op niveau 4, aanmerkelijk beter scoren op luister- en leesvaardigheid dan op taalverzorging en rekenen. *Het ligt daarom voor de hand dat mbo-instellingen bij hun implementatieplan taal en rekenen extra aandacht besteden aan taalverzorging en rekenen.*

Resultaten vrije afname (april/mei 2009) onder deelnemers van alle opleidingen en leerjaren

Aan de vrije afname hebben deelnemers uit alle leerjaren van de opleidingen meegedaan en ook deelnemers van niveau 1 en 3 opleidingen. Hieronder is weergegeven welk percentage van een bepaalde opleiding en leerjaar 2F of 3F heeft behaald.

	Luisteren	Lezen	Taalverzorging	Rekenen
Mbo 1, leerjaar 1, % \geq 2F	28	38	36	19
Mbo 2, leerjaar 1, % \geq 2F	55	77	64	37
Mbo 2, leerjaar 2, % \geq 2F	59	83	66	37
Mbo 3, leerjaar 1, % \geq 2F	87	99	65	64
Mbo 3, leerjaar 2, % \geq 2F	85	99	64	66
Mbo 3, leerjaar 3, % \geq 2F	81	98	53	57
Mbo 4, leerjaar 1, % \geq 3F	43	63	38	36
Mbo 4, leerjaar 2, % \geq 3F	57	76	40	39
Mbo 4, leerjaar 3, % \geq 3F	64	81	47	51
Mbo 4, leerjaar 4, % \geq 3F	59	77	43	47

Vetgedrukt zijn de resultaten van deelnemers uit de leerjaren die ook in het vooronderzoek zijn onderzocht. Vaak liggen de resultaten dicht bij elkaar. Soms zijn er echter behoorlijke afwijkingen, vermoedelijk veroorzaakt door de kleine groepen die aan de toetsen hebben deel genomen.

Niveau 2 deelnemers scoren bij de vrije afname veel beter op taalverzorging, maar slechter op rekenen. Niveau 4 deelnemers scoren vooral op luisteren slechter. Voorts valt op dat niveau 3 deelnemers bij alle vaardigheden in het laatste jaar slechter scoren dan in het eerste jaar. Ook is bijzonder dat niveau 4 deelnemers bij alle vaardigheden beter scoren in het derde leerjaar dan in het vierde leerjaar.

Onderscheid bol - bbl

Bij de vrije afname is gescoord op bol of bbl. Er waren echter veel meer mbo-deelnemers aan de toetsen die bbl deden dan bol, respectievelijk 25.577 en 3.124. Bij uitsplitsing naar niveau van de opleiding en leerjaar, bleven er alleen bij de mbo niveau 2 opleiding voldoende bol deelnemers over om over het verschil tussen bol en bbl te kunnen rapporteren. Zie de tabel hieronder.

	Luisteren		Lezen		Taalverzorging		Rekenen	
	bol	bbl	bol	bbl	bol	bbl	bol	bbl
Mbo 2, leerjaar 1, % $\geq 2F$	69	52	77	78	35	31	56	32
Mbo 2, leerjaar 2, % $\geq 2F$	76	55	79	85	40	35	54	33

Bij lezen scoren de bbl-deelnemers wat hoger en bij taalverzorging de bol-deelnemers. Groter zijn de verschillen bij luisteren en rekenen in het voordeel van de bol-deelnemers.

Verschillen tussen sectoren

Bij de vrije afname is ook gescoord op sector techniek, zorg of economie. In de tabel hieronder is het resultaat weergegeven. Waar de aantallen kleiner dan 100 deelnemers waren is "nb" opgenomen. Voor mbo 3, leerjaar 3 en mbo 4, leerjaar 4 waren te weinig gegevens per sector beschikbaar.

	Luisteren			Lezen			Taalverzorging			Rekenen		
	Tech	Zorg	Ec	Tech	Zorg	Ec	Tech	Zorg	Ec	Tech	Zorg	Ec
Mbo 1, leerjaar 1, % $\geq 2F$	20	nb	24	39	40	29	12	9	14	22	nb	16
Mbo 2, leerjaar 1, % $\geq 2F$	72	47	51	81	82	75	33	26	30	53	6	33
Mbo 2, leerjaar 2, % $\geq F$	67	nb	58	85	74	87	35	13	42	53	nb	34
Mbo 3, leerjaar 1, % $\geq 2F$	91	84	89	96	98	99	64	61	71	79	43	67
Mbo 3, leerjaar 2, % $\geq 2F$	85	82	90	99	99	99	63	57	69	84	nb	66
Mbo 4, leerjaar 1, % $\geq 3F$	59	35	35	68	60	56	34	39	41	56	25	27
Mbo 4, leerjaar 2, % $\geq 3F$	71	51	39	76	77	73	33	42	45	57	23	28
Mbo 4, leerjaar 3, % $\geq 3F$	88	62	50	86	85	76	39	49	53	81	28	34

Tussen de sectoren blijken betekenisvolle verschillen te bestaan, waar de mbo-instellingen rekening mee kunnen houden bij hun taal - en rekenbeleid.

Bij **taalverzorging** en **lezen** zijn de verschillen tussen de sectoren het kleinst. Alleen in mbo2, leerjaar 2 scoren de zorg deelnemers opmerkelijk laag. Dit betrof echter een kleine groep, dus moet hier niet te veel betekenis aan gegeven worden.

Bij **rekenen** scoren de techniek deelnemers aanmerkelijk hoger en de zorg deelnemers aanmerkelijk lager. De economie deelnemers zitten daar tussenin, behalve bij 3F op mbo 4. Daar scoren zij ook vrij laag.

Bij **luisteren** tenslotte zien we ongeveer hetzelfde patroon als bij rekenen, maar in mindere mate. De techniek deelnemers scoren hier bij niveau 2 en niveau 4 duidelijk hoger dan de andere sectoren.